

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/92/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1105200971
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1105200971.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a Mgr. Niny Dubovskej, v spore žalobkyne: B. G. K., U. XX.XX.XXXX, F. R. F. XX, R., proti žalovanému: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, IČO: 00 492 736, so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej úrazom a mimoriadne zvýšenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, na odvolanie žalovaného proti medzitimnému rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 28.09.2017, č.k. 11C/8/2005-991, jednomyselne takto

rozhodol:

I. Napadnutý medzitimný rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Napadnutým medzitimným rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný zodpovedá za škodu vzniknutú v dôsledku úrazu vzniknutého dňa 21.01.2002 v rozsahu 90%.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 427 ods. 1 a 2, § 428 a § 441 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že žalobkyňa sa domáha voči žalovanému náhrady škody spôsobenej úrazom dňa 21.01.2002 (pozn. odvolacieho súdu: súd prvej inštancie nesprávne uvádza 21.01.2012) pri dopravnej nehode na zastávke Technopol v Bratislave medzi 6.30-6.45 hod autobusom MHD č. 97. Pri posudzovaní právneho základu nároku žalobkyne - zodpovednosti žalovaného - závery vykonaného znaleckého dokazovania podľa súdu prvej inštancie nevyvylúčili možnosť, že ku kontaktu autobusu s ľavou rukou žalobkyne mohlo dôjsť a nevyvylúčili ani možnosť, že táto skutočnosť mohla viesť k tomu, že začala strácať rovnováhu a spadla až keď miesto, kde sa v tom okamihu pohyboval, a autobus predným pravým kolesom minul a spadla tak, že ľavým predkolením padla pod pravé vonkajšie koleso strednej nápravy. Znalci vo svojich posudkoch pripustili aj ďalšie situácie, za ktorých mohlo dôjsť ku kontaktu žalobkyne s autobusom, avšak výslovne nevyvylúčili, že k priebehu dopravnej nehody mohlo dôjsť tak, že dôvodom pádu žalobkyne bol kontakt jej ľavej ruky s pravou prednou časťou autobusu. V posudku B. L. E. bolo konštatované, že v prípade, ak nastal kontakt žalobkyne, chodkyňa vytvorila vodičovi z technického hľadiska prekážku náhlu, avšak pohyb žalobkyne bol ovplyvnený nemožnosťou rozoznať hranicu medzi chodníkom a jazdným pruhom. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že v danom prípade bolo v konaní preukázané, že žalovaný ako prevádzateľ vozidla sa zbavil čiastočne v rozsahu 10% zodpovednosti za vzniknutú škodu, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa svojim nesprávnym pohybom po chodníku - po jeho ľavom okraji - sa pričinila k vzniku škody, nebolo však možné jednoznačne ustáliť, že škoda by vznikla výlučne zavinením poškodeného, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že by žalobkyňa vkročila náhle na vozovku alebo že by porušila svojim pohybom po okraji chodníka nejaký právny predpis. Súd prvej inštancie z úradného záznamu zo dňa 21.02.2002 nachádzajúceho sa vo vyšetrovacom

spise nedovodil, že by k odloženiu veci týkajúcej sa predmetnej dopravnej nehody došlo z dôvodu, že v priestupkovom konaní bolo preukázané, že nehodu nezavinil vodič autobusu, nakoľko takého zdôvodnenie z priestupkového spisu nevyplýva.

3. Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), t.j. že súd prvej inštancie súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, že je daná objektívna zodpovednosť žalovaného za škodu vzniknutú žalobkyňu pri dopravnej nehode dňa 21.01.2002 (pozn. odvolacieho súdu: žalovaný nesprávne uvádza 21.02.2012) vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka a že žalovaný sa zbavil zodpovednosti za škodu v rozsahu 10% tým, že žalobkyňa sa svojim nesprávnym pohybom pričiniła o vznik škody. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie vychádzal zo záverov vyšetrovacieho spisu - z úradného záznamu zo dňa 21.02.2002 (pozn. odvolacieho súdu: žalovaný nesprávne uvádza 21.02.2012), ktorým bola vec odložená a že v priestupkovom konaní nebolo preukázané, že nehodu zavinil vodič autobusu, nakoľko takéto zdôvodnenie z priestupkového spisu nevyplýva, s čím žalovaný nesúhlasí a poukázal na to, že z Oznámenia OR PZ z 11.08.2005 vyplynul záver, že dopravnú nehodu nezavinil vodič autobusu. Žalovaný rovnako nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie s odkazom na záver Znaleckého posudku č. 115/2007, ktorý pripúšťa, že je technicky prijateľné, že žalobkyňa za účelom lepšej rovnováhy rozťahla ruky a jej ľavá ruka zasahovala do pravého okraja vjazdu na zastávku a prichádzajúci autobus mohol do jej ruky drgnúť a uviedol, že v tom prípade sa jej ruka musela nachádzať mimo chodníka a z uvedeného záveru nevyplýva skutočnosť, že do nej drgol a znalec k dotyku uviedol, že ak k dotyku došlo, tak po strate stability žalobkyne z dôvodu, že upažovala, pričom vodičovi autobusu k spôsobu jazdy nemožno nič vytknúť a nehode nemohol zabrániť. Ak súd prvej inštancie vyhodnotil tento dôkaz tak, že znalec výslovne nevyklúčil možnosť kontaktu so žalobkyňou a preto je daná zodpovednosť žalovaného, poukázal na ďalšie závery znalca, ktoré súd prvej inštancie nevzal do úvahy pri svojom rozhodovaní, že skutočnosť, či došlo k dotyku medzi ľavou rukou chodkyne a pravým predným rohom autobusu nie je dostatočne technicky dokázateľná, teda tvrdenie žalobkyne, že prišlo k dotyku s jej rukou a to bolo dôvodom pádu, žalobkyňa nepreukázala, a naopak vodič autobusu dotyk vylúčil. Súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil dôkaz Znalecký posudok č. 115/2007 a nevzal do úvahy záver znalca, že vodič nemohol zabrániť udalosti, neporušil dopravné predpisy, autobus nezasahoval nad chodník tak, aby zachytil žalobkyňu (iba pripustil možnosť zachytenia, avšak v dôsledku jej pošmyknutia na klzkom povrchu a následnej straty stability). Zo znaleckého posudku č. 7/2013 (pozn. odvolacieho súdu: žalovaný nesprávne uvádza Znalecký posudok č. 77/2013) súd prvej inštancie vyvodil, že znalec nevedel vyhodnotiť, či bolo možné zo strany vodiča nehode zabrániť, ale žalobkyňa by nehode zabránila, ak by sa pred nehodou pohybovala po chodníku v takej vzdialenosti od okraja, aby nemohlo dôjsť ku kontaktu, hranicu medzi chodníkom a jazdným pruhom nebolo možné rozpoznať, za príčinu nehody označil nesprávny pohyb žalobkyne tesne pred nehodou a stav chodníka. Dôvodom šmyku žalobkyne mohol byť jej kontakt s autobusom, ale i pošmyknutie bez kontaktu s karosériou a pokiaľ ku kontaktu došlo, tak tento nastal mimo chodníka. Žalovaný poukázal na ďalšie závery Znaleckého posudku č. 7/2013, ktoré súd prvej inštancie nevzal do úvahy, že znalec vylúčil možnosť, aby karoséria autobusu zasahovala nad chodník a že žalobkyňa vytvorila vodičovi náhlu prekážku a to v tom, že kontakt žalobkyne s autobusom nenastal, pravdepodobne sa pošmykla na vrstve zamrznutého snehu. Náhlu prekážku vytvorila vodičovi autobusu aj v tom prípade, ak kontakt nastal, pretože sa pohybovala po chodníku tak, že časť jej tela alebo tašky zasahovali mimo chodník do jazdného pruhu k zastávke. Podľa názoru žalovaného zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že príčinou nehody bol nesprávny pohyb žalobkyne po chodníku, ktorý nespĺňal podmienky pre bezpečný pohyb chodcov. Chodník bol v správe príslušnej mestskej časti, žalovaný za stav chodníka nezodpovedá a je povinný udržiavať iba priestor zastávky MHD. Aj intervenient namietal, že zodpovednosť za chodník je na subjekte, ktorý zodpovedá za odhŕňanie snehu. Žalovaný poukázal na zistenia znalca, že vlastníkom verejného priestranstva je Hlavné mesto SR Bratislava a povinnosť udržiavať chodník mala s ním zmluvne dohodnutá spoločnosť. S uvedenými námietkami žalovaného a intervenienta o zodpovednosti za stav chodníka sa súd prvej inštancie nezaoberal, čo žalovaný považuje za neobjektívny postup a nedostatočné a nesprávne právne posúdenie veci, súd prvej inštancie tak nevyhodnotil dostatočne znalecké posudky oboch súdnych znalcov a nezdôvodnil, prečo sa nezaoberal vyhodnotením všetkých záverov znaleckého dokazovania

(najmä o vytvorení náhlej prekážky vodičovi zo strany žalobkyne). Nezdôvodnením rozsudku v časti zodpovednosti za stav chodníka a nevyhodnotením všetkých záverov znaleckého dokazovania došlo k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Žalovaný záverom uviedol, že škodu si zaviniła výlučne žalobkyňa nesprávnym pohybom po nespôsobilom chodníku pre bezpečný pohyb chodcov, za ktorý žalovaný nezodpovedá a tým vytvorila náhlu prekážku vodičovi a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobný návrh ako nedôvodný zamietne, alebo aby vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného vyjadrila písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 22.11.2018, v ktorom uviedla, že žalovaný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) a f) CSP ničím nepreukázal, mal možnosť využiť všetky svoje procesné práva, čo aj podľa svojho uváženia vykonal a účelovo selektívne poukazuje na z kontextu vytrhnuté časti znaleckých posudkov a opomína, že obsahujú aj ďalšie skutočnosti (tvrdenia znalcov), ktoré nie sú v prospech žalovaného alebo jeho zodpovednosť pripúšťajú resp. nevylučujú. Žalobkyňa považuje odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP za účelový a argumentáciu žalovaného za jednostrannú, poukázala na to, že intervenient z podnetu žalovaného začal uhrádzať náhradu škody, je teda očividné, že žalovaný si bol sám z vlastného podnetu a šetrenia vedomý toho, že jeho zodpovednosť je daná, intervenient škodu sčasti uhradil a zmena postoja žalovaného je účelová. Žalobkyňa žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril intervenient písomným podaním doručeným súdu dňa 07.12.2018, v ktorom uviedol, že sa stotožňuje s dôvodmi podaného odvolania žalovaným voči napadnutému rozhodnutiu. Súd prvej inštancie sa podľa intervenienta nezaoberal ďalšími skutočnosťami, ktoré vyplynuli v konaní a poukázal na to, že žalobkyňa prechádzala po chodníku, ktorý nebol v stave umožňujúcom bezpečný prechod chodcov, pohybovala sa po jeho ľavej strane, kde sa nachádzal navrhovaný sneh, pričom v konaní nebolo preukázané, že došlo ku kontaktu žalobkyne s autobusom tak, ako tvrdila žalobkyňa, nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by potvrdil jej opis vzniku škody, pričom bremeno dôkazu zaťažuje žalobkyňu. Namietal aj to, že súd prvej inštancie sa nezaoberal zodpovednosťou subjektu zodpovedného za stav chodníka v čase úrazu, nedostatočne vyhodnotil závery vyšetrovania daného úrazu, uvedené v Oznamení OR PZ, ktorý vec odložil a z odloženia veci je zrejmé, že v rámci priestupkového konania nebola preukázaná zodpovednosť vodiča autobusu, teda žalovaného na vzniku škody, pričom týmto rozhodnutím je v zmysle ust. § 193 CSP súd viazaný. Skutočnosť, že intervenient plnil žalobkyňu na podnet žalovaného, intervenient nepoprel, avšak na to, že nie je daný právny základ nároku, poukázal už vo vyjadrení sa k žalobe, a v tom čase prestal náhrady žalobkyňu vyplácať, nakoľko obdržal vyjadrenie žalovaného, ktorý svoju zodpovednosť poprel. Nemožno tvrdiť, že došlo k zmene právneho názoru žalovaného v neprospech žalobkyne, nakoľko podaním hlásenia išlo zo strany žalovaného len o splnenie si jeho zákonnej oznamovacej povinnosti voči poisťovateľovi a nie o priznanie si zodpovednosti za vzniknutú škodu.

6. Žalobkyňa sa k vyjadreniu intervenienta vyjadrila písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 06.02.2019 v ktorom zopakovala, že ani intervenient nepreukázal fakty a konkrétne pochybenia súdu prvej inštancie, na základe ktorých by malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces, nijak nevyvrátil argumentáciu žalobkyne. Uviedla, že otázka jej pohybu po chodníku v čase vzniku úrazu ako aj otázka jej kontaktu s vozidlom bola preukázaná znalcami, požiadavku na predloženie svedeckej výpovede považuje za cynickú, pretože vo chvíli, keď jej autobus prešiel po nohe rozhodne nemohla venovať pozornosť zabezpečovaniu svedkov, bola odvezená rýchlou záchrannou službou do nemocnice. Skutočnosť, že nebola preukázaná osobná trestná zodpovednosť vodiča autobusu neznamena podľa žalobkyne automaticky exkulpáciu žalovaného a vyplácanie nároku žalobkyňu intervenientom bolo dôvodné po posúdení všetkých okolností v čase uplatnenia nároku.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 CSP) a na ich

základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP).

8. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), pričom v napadnutom rozhodnutí dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam a v rozhodnutí sa vysporiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods. 2, 3 CSP) .

9. K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

10. Podľa ust. § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

11. Podľa ust. § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

12. Podľa ust. § 428 Občianskeho zákonníka, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

13. Podľa ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

14. Preskúmaním odvolaním napadnutého medzitýmneho rozsudku odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak skúmal, či v danom prípade možno vyvodiť zodpovednosť žalovaného za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla (autobusu MHD). Odvolací súd konštatuje, že zodpovednosť za náhradu škody podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy pri každom spôsobe škody dopravným prostriedkom, ale len vtedy, keď je vyvolaná osobitnou povahou prevádzky. Pokiaľ ide o výklad pojmu „osobitná povaha prevádzky“, je potrebné vychádzať z toho, že v osobitnej povahe prevádzky sa prejavujú typické vlastnosti (jav) prevádzky, ktoré spočívajú v jej určitej nebezpečnosti (rýchlosť, technické vlastnosti motorových vozidiel, chyby materiálu a pod.) a ktoré sú spôsobilé vyvolať škodu, pričom prevádzkou sa rozumie aj príprava na jazdu, udržiavanie vozidla v stave spôsobilom na jazdu a úkony potrebné po skončení jazdy. Už samo uvedenie motoru do chodu patrí k prevádzke motorového vozidla bez ohľadu na to, či sa vozidlo uvedie do pohybu alebo nie (R 9/1972).

15. Odvolací súd ďalej uvádza, že vzhľadom na špecifickosť prevádzky dopravných prostriedkov, ktorá sa pre svoju značnú rizikovosť stáva zdrojom zvýšeného nebezpečenstva pre zdravie a život jednotlivcov a majetok, je zodpovednosť za túto škodu v Občianskom zákonníku koncipovaná na objektívnom princípe bez ohľadu na zavinenie. Táto úprava zodpovednosti umožňuje oveľa širšie a dôslednejšie zabezpečenie náhrady takejto škody, postavenie poškodeného pri uplatňovaní týchto nárokov je podstatne uľahčené - preukazuje sa iba to, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou, ktorou je vlastná prevádzka dopravných prostriedkov, pričom je potrebné zistiť, kto je prevádzkovateľom dopravného prostriedku (m. m. R 3/1984). Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú tak: (i) udalosť vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, (ii) vznik škody, a (iii) príčinná súvislosť medzi touto udalosťou a vznikom škody.

16. Z obsahu spisu je zrejmé, a nebolo medzi stranami sporné, že žalovaný v čase dopravnej nehody ako právnická osoba vykonával dopravu. Rovnako vykonaným znaleckým dokazovaním (znalecký posudok č. 913766-53/15 zo dňa 28.06.2016) bolo súdom prvej inštancie ustálené, že rozsah zranení žalobkyne zodpovedá s najväčšou pravdepodobnosťou prejdeniu nohy kolesom autobusu. Uvedený znalecký posudok uvádza aj to, že zranenia žalobkyne sú v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. V posudzovanom prípade je tak zrejmé, že je tu daná (objektívna) zodpovednosť žalovaného za škodu, nakoľko tento ako právnická osoba vykonával v čase nehody dopravu, pričom škoda žalobkyne úrazom bola vyvolaná prejdením nohy autobusom, čo je nepochybne udalosť vyvolaná osobitnou povahou prevádzky (pohybujúce sa vozidlo) a v príčinnej súvislosti s ňou.

17. Ust. § 428 Občianskeho zákonníka má dvojaký význam - vylučuje možnosť prevádzateľa zbaviť sa zodpovednosti, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke a v úzkom rozsahu pripúšťa liberáciu v prípade, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v prevádzke. Je teda dôležité rozlišovať, či škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke (tzv. vnútorné okolnosti - napr. zlyhanie bŕzd motora, vada materiálu a pod.) alebo inými okolnosťami, ktoré s prevádzkou dopravných prostriedkov nesúvisia (vonkajšími okolnosťami - napr. konanie tretej osoby, prírodné sily/udalosti a pod.). Zákon nepripúšťa možnosť špeciálnej liberácie v prvom prípade (a to ani s poukazom na neodvratiteľný úkon tretej osoby - R 16/1969). V druhom prípade, ak škoda nebola ani len čiastočne spôsobená okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke (rozsudok NS SSR sp. zn. 2 Cz 20/75) liberáciu umožňuje za predpokladu, že škode sa nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Pojmom „vynaložení všetkého úsilia“ sa rozumie každá možná starostlivosť, ktorú bolo možné za daných podmienok konkrétneho prípadu vyvinúť, aby sa zabránilo vzniku škody (vynaložení všetkého úsilia treba vykladať objektívne, bez vzťahu k určitému prevádzateľovi). O neodvratiteľnosť škody pôjde vtedy, keď škode objektívne nebolo možné za súčasného stavu rozvoja techniky zabrániť žiadnym opatrením.

18. V posudzovanej veci podľa názoru odvolacieho súdu nemožno vyvodiť existenciu prvého liberačného dôvodu, nakoľko z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že škoda vznikla prejdením nohy žalobkyne pohybujúcim sa motorovým vozidlom a závery vykonaného znaleckého dokazovania súdom prvej inštancie nado všetky pochybnosti nevylúčili možnosť, že ku kontaktu (zrážke) autobusu s chodkyňou - ľavou rukou žalobkyne - mohlo dôjsť (znalecký posudok č. 7/2013 pripustil možnosť zachytenia a že nie je možné jednoznačne určiť, či došlo ku kontaktu autobusu sa chodkyňou), rovnako teda nevylúčili, že táto skutočnosť mohla viesť k tomu, že začala strácať rovnováhu a spadla tak, že autobus jej prešiel pravým vonkajším kolesom strednej nápravy ľavé predkolenie (i keď oba znalecké posudky opakovane pripustili aj ďalšie situácie, za ktorých mohlo dôjsť k dopravnej nehode a pádu žalobkyne, vrátane jej pošmyknutia bez kontaktu s autobusom). Inak povedané, škoda žalobkyne úrazom nebola spôsobená výhradne okolnosťami, ktoré nemajú čo i len čiastočne pôvod v prevádzke a z uvedeného dôvodu (spôsobenie škody okolnosťami majúcimi čo i len čiastočne pôvod v prevádzke) neprichádza do úvahy liberačný dôvod s poukazom na neodvratiteľnú udalosť, že žalovaný škodovej udalosti nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať. Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné uvedenú skutočnosť (možnosť zabránenia škode pri vynaložení všetkého úsilia) skúmať. Pohyb žalobkyne po chodníku a námietky žalovaného, že chodkyňa vytvorila vodičovi z technického hľadiska prekážku náhlu (a to aj v prípade, ak nastal kontakt žalobkyne s autobusom a aj v prípade, ak ku kontaktu nedošlo) boli preto významné pre posúdenie (rozsahu) spoluzavinenia poškodeného.

19. Aj v prípade osobitnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, možno použiť ust. § 441 Občianskeho zákonníka vzhľadom na jeho všeobecnú povahu (R 3/1984). V súvislosti s ust. § 427 ods. 1 a § 428 Občianskeho zákonníka tu nepôjde o výlučné zavinenie poškodeného, ale len o jednu z príčin škody vyvolanej osobitnou prevádzkou (R 28/1973). V tejto súvislosti je potrebné upozorniť, že výlučné zavinenie poškodeného môže síce viesť k úplnému zbaveniu sa zodpovednosti prevádzkovateľa za škodu, avšak len v tom prípade, ak bola škoda vyvolaná osobitou povahou prevádzky (§ 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale nebola ani len čiastočne spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke (§ 428 Občianskeho zákonníka). Ak zavinený protiprávny úkon poškodeného je len jednou z príčin škody vyvolanej osobitou povahou prevádzky určitého dopravného prostriedku, a ak k tomu pristupuje ďalšia príčina, za ktorú zodpovedá prevádzateľ, v takom prípade poškodený znáša škodu pomerne a sčasti za ňu bude zodpovedať prevádzateľ. Platí, že ak je okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke jednou z príčin škody, úplná liberácia už neprichádza do úvahy (m.m. R 80/1970).

20. Práve táto otázka podľa názoru odvolacieho súdu, t.j. či došlo k účasti poškodeného na vzniku škody, a či z toho dôvodu teda nastupuje pomerné znášanie škody poškodeným, bola podstatná pri posúdení nároku žalobkyne. Spoluzavinenie poškodeného znamená, že jeho správanie bolo buď hlavnou alebo bezprostrednou príčinou vzniku jeho škody alebo bolo jednou z príčin jej vzniku. Odvolací súd dáva do pozornosti, že v prípade vyvodenia zavinenia žalobkyne, je potrebné pri určení jej miery zodpovednosti na vzniknutej škode vychádzať z porovnania podielu žalovaného (jeho vodiča) a podielu žalobkyne na vzniku škody s prihliadnutím na význam porušenej povinnosti oboch týchto subjektov.

21. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že ako spoluzavinenie žalobkyne je potrebné posúdiť nesprávny pohyb žalobkyne po chodníku - po jeho ľavom okraji, ktorým sa pričínila o vznik škody. Vzhľadom k tomu, že jednou z príčin škody bola okolnosť majúci pôvod v prevádzke a úplná liberácia žalovaného tak nie je možná, v prípade vyodenia zavinenia žalobkyne, je potrebné pri určení jej miery zodpovednosti na vzniknutej škode vychádzať z posúdenia jej podielu na vzniku škody, ktorý súd prvej inštancie ustálil v rozsahu 10% zodpovednosti za vzniknutú škodu.

22. S uvedeným posúdením súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a dopĺňa, že rozsah spoluzavinenia žalobkyne 10 % považuje za primeraný aj s ohľadom na skutočnosť, že znalecké dokazovanie skúmaním pohybu žalobkyne po chodníku a autobusu prichádzajúceho na zastávku, nevytlúčilo ako nepravdepodobný žiaden z možných priebehov nehodového deja úrazu žalobkyne pri dopravnej nehode na zastávke Technopol v Bratislave autobusom MHD č. 97, vrátane pošmyknutia sa žalobkyne bez kontaktu s autobusom.

23. Protichodné tvrdenia žalovaného a vodiča autobusu a žalobkyne ohľadne toho, či došlo ku kontaktu žalobkyne a autobusu (ľavou rukou alebo taškou v ľavej ruke) nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu vyhodnotiť na ľarchu a v neprospech žalobkyne, a to práve s poukazom na charakter zodpovednosti žalovaného ako objektívnej, cieľom ktorej je uľahčenie (nie sťaženie) poskytovania náhrady poškodenému. Rovnako na námietky žalovaného smerujúce k tomu, že vodič autobusu dopravnú nehodu nezavinil (s poukazom na odloženie prejednanie priestupku - úradný záznam OR PZ v Bratislave zo dňa 21.02.2002) a nezabezpečenia svedkov nehody žalobkyňou nie je možné prihliadať pri konštatovaní založenia jeho objektívnej zodpovednosti podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že v priestupkovom konaní nebolo zistené zavinené porušenie právnej povinnosti vodiča autobusu (a vec bola odložená) nijak nevylučuje zodpovednosť žalovaného ako prevádzkovateľa dopravného prostriedku podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka. Uvedené totiž platí naopak - zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku za škodu spôsobenú jeho prevádzkou podľa ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka nevylučuje súbežnú (solidárnu) zodpovednosť vodiča dopravného prostriedku podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý škodu spôsobil pri tej istej škodovej udalosti zavineným porušením právnej povinnosti (ak nejde o prípad uvedený v ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka (R 3/1984)). Rovnaký záver platí pre zavinené porušenie povinnosti vlastníka alebo správcu chodníka udržiavať ho v schodnom stav chodníka (teda zodpovednosťou subjektu zodpovedného za stav chodníka v čase úrazu).

24. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne a právne správne potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).